

Türkiyede harb silâh ve mühimmatı yapan hususî sanayi müesseselerinin kontrolü hakkında kanun

(Resmî Gazete ile neşir ve ilân : 10/I/1940 - Sayı : 4406)

No.
3763

Kabul tarihi
3 - I - 1940

BİRİNCİ MADDE — Kısmen veya tamamen her türlü harb silâh ve mühimmatı yapmak üzere tesis edilen veya işletilen hususî sanayi müesseseleri aşağıda yazılı hükümler dairesinde kontrole tâbi tutulurlar.

Bu kanunun şümülü dahiline giren harb silâh ve mühimmatı sanayii her senenin kânunusani ayında İcra Vekilleri Heyeti tarafından tesbit ve ilân olunur.

İKİNCİ MADDE — Harb silâh veya mühimmatı yapabilecek olan hususî sanayi müesseselerinin kurulması veya işletilmesi Millî Müdafaa vekâletinden müsaade istihsaline bağlıdır.

Yeniden kurulacak olan fabrikaların nerelerde kurulacağı ve depolarile satış yerlerinin nerelerde bulunacağı Dahiliye ve İktisad vekâletlerinin mütaleaları alındıktan sonra Millî Müdafaa vekâletince tayin olunur.

ÜÇÜNCÜ MADDE — Bu kanunun şümülüne giren hususî sanayi müesseseleri aşağıda yazılı vecibelere tâbidirler:

A) Birinci madde şümülüne giren mevcut veya kurulacak her müessesenin sahibi, 1055 sayılı kanunla zeyillerine göre ifa etmekle mükellef bulunduğu vecibeler mahfuz kalmak şartile tesis edenlerin ve sermaye sahiblerinin hüviyetlerini, mütedavil sermayelerini, müessesenin imal ettiği veya edeceği her madde ayrı ayrı yazılarak bunların senelik azamî istihsal ve varsa stok mikdarını; mevcut müesseseler bu kanunun neşirinden itibaren üç ay içinde, neşri tarihinden sonra kurulacak olanlar altıncı maddede yazılı nizamnamede gösterilecek müddet zarfında ve tesisatta yapılacak değişiklikleri, değişikliğe başlamadan evvel ve tatili faaliyetlerini müessesenin kapanmasından bir ay içinde Millî Müdafaa, Dahiliye ve İktisad vekâletlerine bildirmeğe mecburdur.

B) Bu müessese sahipleri her sene imal ettikleri harb silâh ve mühimmatını ve yevmiye ile çalışan amele mevcudile bunlara verilen vasatî yevmiye mikdarını her malî yıl sonunda resmî bir beyanname ile Millî Müdafaa, Dahiliye ve İktisad vekâletlerine bildirir.

Bundan başka, müesseseye vukubulan siparişlerin cins ve mikdarile siparişi yapanların hüviyetini ve buldukları mahalli en kısa bir zaman zarfında Millî Müdafaa vekâletine bildirir. Millî Müdafaa vekâleti siparişin kabul edilip edilmemesi hakkındaki kararını en çok on beş gün içinde alâkadarlara tebliğ eder. Kararın bu müddet zarfında tebliğ edilmemiş olması halinde siparişin kabulü caizdir.

C) Teşviki sanayi kanununun muaddel 30 ncu maddesi mucibince hazırlanan iş cedvellerinin birer sureti Millî Müdafaa vekâletine de verilir.

DÖRDÜNCÜ MADDE — Lüzumunda her nevi harb silâh ve mühimmatının memleket dışına çıkarılması Vekiller Heyeti kararile menedilebilir.

Bu takdirde ihracı menedilen silâh ve mühimmatın müşteriye teslim edilmesinden mütevellid zarar ve ziyan Hazine tarafından fabrikaya ödenir.

BEŞİNCİ MADDE — Bu kanunun ikinci maddesine muhalif hareket edenler hakkında on beş günden altı aya kadar hapis ve iki yüz liradan beş yüz liraya kadar ağır para cezasile beraber fabrikanın kapatılmasına hükmolunur.

Üçüncü maddedeki vecibelere riayet etmeyenler yedi günden üç aya kadar hapis veya yüz liradan beş yüz liraya kadar ağır para cezasına mahkûm olurlar.

Dördüncü madde hükmüne riayet etmeyenler hakkında altı aydan aşağı olmamak üzere hapis cezasile beraber iki yüz liradan bin liraya kadar ağır para cezası hükmolunur.

ALTINCI MADDE — Bu kanunun tatbik şekillerini gösteren bir nizamname yapılır.

YEDİNCİ MADDE — Bu kanun neşri tarihinden meridir.

SEKİZİNCİ MADDE — Bu kanun hükümlerini icraya İcra Vekilleri Heyeti memurdur.

5 kânunusani 1940

<i>Cümhuriyet Reisiğine yazılan tezkerenin tarih ve numarası</i>	:	4 - I - 1940 ve 1/79								
<i>Bu kanunun neşir ve ilânının Başvekilliğe bildirildiğine dair Cümhur Reisiğinden gelen tezkerenin tarih ve numarası</i>	:	5 - I - 1940 ve 4/23								
<i>Bu kanunun müzakerelerini gösteren zabıtların cild ve sayfa numaraları</i>	:	<table> <tr> <td><i>Cild</i></td> <td><i>Sayfa</i></td> </tr> <tr> <td>1</td> <td>49</td> </tr> <tr> <td>7</td> <td>126,151:153</td> </tr> <tr> <td>8</td> <td>7:8</td> </tr> </table>	<i>Cild</i>	<i>Sayfa</i>	1	49	7	126,151:153	8	7:8
<i>Cild</i>	<i>Sayfa</i>									
1	49									
7	126,151:153									
8	7:8									